

Jaka przyszłość dla Wyspy Sobieszewskiej?

**Podsumowanie warsztatów
partycypacyjnych**

**Prowadzący: Piotr Lorens,
Politechnika Gdańska**

Tematyka warsztatów

- **Celem organizacji warsztatów było podjęcie partnerskiej dyskusji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi procesem przekształceń stronami, dotyczącej szczegółowych celów i zasad przekształceń Wyspy Sobieszewskiej**

Cele szczegółowe warsztatów

- **Zdiagnozowanie problemów i potrzeb dzielnicy**
- **Wypracowanie założeń dotyczących przekształceń przestrzeni Wyspy**
- **Podjęcie partnerskiego dialogu ze społecznością lokalną**

Formuła warsztatów

- Pracowaliśmy metodą partycypacyjną – z bezpośrednim zaangażowaniem społeczności lokalnej i reprezentantów zainteresowanych stron i instytucji
- Wszystkie decyzje podejmowaliśmy metodą konsensusu w trakcie prac warsztatowych
- Pracowaliśmy metodą „krok po kroku”, doprecyzowując poszczególne zapisy kolejnych partii „strategii dla Wyspy Sobieszewskiej”

Wykorzystywane metody pracy

- **Prezentacje i dyskusje plenarne**
- **Ankiety skierowane do wszystkich uczestników warsztatów**
- **Prace w grupach roboczych – dyskusje i przygotowanie stanowisk**
- **Głosowania plenarne**

Zrealizowany program warsztatów

- **Sesja wprowadzająca – określenie celów i charakteru warsztatów**
- **Sesja warsztatowa 1 – diagnoza stanu obszaru oraz wstępne określenie wizji jego przyszłości**

Zrealizowany program warsztatów (cd.)

- **Sesja warsztatowa 2 – określenie wizji przyszłości Wyspy Sobieszewskiej oraz celów działania**
- **Sesja warsztatowa 3 – doprecyzowanie zapisów celów działania oraz określenie zadań – projektów i przedsięwzięć – do realizacji**

Osiągnięte efekty warsztatów

- **Przygotowanie wstępnej wersji założeń przekształceń Wyspy Sobieszewskiej**
- **Aktywizacja społeczności lokalnej**
- **Nawiązanie dialogu pomiędzy społecznością lokalną, władzami miasta oraz ew. innymi stronami procesu przekształceń**

Analizowane sfery:

- **Przestrzenna (architektura, urbanistyka, środowisko kulturowe)**
- **Gospodarcza (ekonoma, przedsiębiorczość)**
- **Społeczna (społeczność lokalna, problemy i wyzwania społeczne)**
- **Środowiskowa (ochrona środowiska przyrodniczego)**

Wypracowane elementy

- **Wizję przyszłości Wyspy**
- **Problemy rozwoju Wyspy**
- **Analizę SWOT dla Wyspy**
- **Cele rozwoju Wyspy**
- **Projekty i przedsięwzięcia do realizacji**
- **Priorytety w realizacji projektów i przedsięwzięć**

Problemy rozwoju Wyspy

- Brak odpowiedniej promocji walorów Wyspy
- Zbyt niski poziom współpracy z władzami miasta i regionu
- Zbyt niski poziom rozwoju infrastruktury turystycznej, społecznej i technicznej, w tym – drogowej i rowerowej
- Niska jakość usług, w tym – oferty turystycznej
- Brak pomysłu na aktywizację Wyspy w okresie poza sezonem turystycznym

- **Brak wydarzeń o charakterze plenerowym**
- **Niski poziom aktywności i integracji mieszkańców**
- **Niski poziom estetyki zabudowy i przestrzeni wspólnych**
- **Brak przestrzeni publicznych**
- **„Odwrócenie się” Wyspy od wody**

Analiza SWOT dla Wyspy

- **Siły:**

- Położenie geograficzne, sąsiedztwo wody i plaży
- Istniejące zasoby przyrodnicze
- Bliskość Śródmieścia Gdańska
- Dostępność komunikacyjna
- Brak przemysłu
- Gościnność społeczności lokalnej
- Niski wskaźnik zaludnienia

- **Słabości:**

- **Niedostatki w zakresie infrastruktury obszaru**
- **Niski poziom promocji walorów Wyspy**
- **Brak zróżnicowanej oferty turystycznej i rekreacyjnej**
- **Niski poziom ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni**
- **Brak przestrzeni publicznej na potrzeby mieszkańców**
- **Rozdrobnienie własnościowe i brak współpracy pomiędzy zarządcami terenów**
- **Brak spójnej koncepcji architektonicznej ukształtowania Wyspy**
- **Brak centrów lokalnych, pozwalających na integrację społeczności Wyspy**

- **Szanse:**

- **Rozwój żeglarstwa i sportów wodnych**
- **Podniesienie jakości usług turystycznych i rozwój oferty rekreacyjnej**
- **Ochrona krajobrazu Wyspy**
- **Wykorzystanie walorów przyrodniczych Wyspy**
- **Wykorzystanie korzyści wiążących się ze zlotami harcerskimi**
- **Rozwój infrastruktury komunikacyjnej, w tym rowerowej**

- **Zagrożenia:**

- Niekontrolowany napływ zbyt dużej ilości turystów
- Rozwój turystyki o charakterze „tranzytowym”
- Pogłębiający się bałagan urbanistyczny
- Powodzie (depresyjny charakter terenu)
- Degradacja przyrody Wyspy (w tym poprzez niekontrolowany rozwój turystyki oraz nielegalne pozyskiwanie bursztynu)
- Rozwój przemysłu ciężkiego w sąsiedztwie Wyspy

Wizja przyszłości Wyspy

- **Sfera przestrzenna:**
 - Spójna koncepcja architektoniczna ukształtowania przestrzeni Wyspy (nawiązanie do tradycji rybackiej, żuławskiej oraz do architektury mansardowej), uwzględniająca potrzeby bytowe mieszkańców i rozwoju usług, w tym turystycznych;
 - Zagospodarowanie przestrzeni Wyspy z zachowaniem cech kurortu i zróżnicowanego rozwoju;

- Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej z wykorzystaniem walorów naturalnych „otwarcia na wodę”,
- Zagospodarowanie pasa nadmorskiego i brzegów Wisły;
- Rozwój infrastruktury drogowej, rowerowej oraz sfery kulturowej;
- Rozwój przestrzeni publicznej.

- **Sfera gospodarcza:**

- Rozwinięta turystyczna całoroczna
- Rozwinięta zróżnicowana całoroczna baza noclegowa
- Stworzone mikrocentra w obrębie: Górek Wschodnich, Sobieszewa, Świbna (gastronomia, rowery miejskiej, przystanie wodne, sfera rekreacji i wypoczynku)
- Wypromowana **ekologiczna** produkcja rolna
- Rozwinięta infrastruktura wodna:
 - Rozwinięty Port Rybacki / marina w Świbnie
 - Miejsca cumowania jachtów w Sobieszewie, Przegalinie i Górkach Wschodnich (mariny)
- Wyspa miejscem dużych imprez plenerowych

- **Sfera społeczna:**

- Integracja Społeczności Wyspy: przedsiębiorcy, mieszkańcy, rolnicy indywidualni, twórcy kultury, integracja międzypokoleniowa;
- Wyspiarze odpowiedzialni za Wyspę – Cała Wyspa moim podwórkiem;
- Mieszkańcy dumni ze swojej dzielnicy;
- Szkoły są głęboko zaangażowane w ochronę i promocję dziedzictwa kulturowego Wyspy;
- Rozwój turystyki – zwiększenie miejsc pracy;
- Mieszkańcy rozumieją korzyści z rozwoju turystyki;
- Aktywna społeczność Wyspy – społeczność współtworząca działania społeczne

- **Sfera środowiskowa:**

- Wyspa Miejscem Ekologicznego Transportu (rowery, meleksy);
- W sezonie turystycznym Wyspa jest miejscem intensywnej (skutecznej) segregacji śmieci w przestrzeni publicznej;
- Skanalizowany ruch turystyczny w Wyspie (dojścia do plaży, szlaki turystyczne itp.);
- Wyspa podnosi świadomość społeczną w zakresie ochrony środowiska (świadomość ekologiczną);

- Wyspa monitorowana w zakresie oddziaływania otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego na środowisko przyrodnicze Wyspy (przemysł, usługi, bursztyn, ścieki, palenie węglem)
- Wyspa miejscem kontrolowanego ruchu turystycznego (pojemność turystyczna)
- Wyspa jest miejscem szczególnej dbałości o unikatowe walory przyrodnicze (plaża, wydmy, las, rezerваты)

Cel główny przekształceń

- **Zrównoważony rozwój Wyspy ukierunkowany na turystykę i rekreację o całorocznym charakterze przy ochronie i wykorzystaniu jej unikatowych walorów przyrodniczych i kulturowych**

Cele nadrzędne dla poszczególnych sfer

- **Sfera przestrzenna:**
 - Wykreowanie wysokiej jakości przestrzeni o cechach kurortu
- **Sfera gospodarcza:**
 - Wykreowanie środowiska przyjaznego wypoczynkowi rodzinnemu

Cele nadrzędne dla poszczególnych sfer

- **Sfera społeczna:**
 - Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwój Wyspy
- **Sfera środowiskowa:**
 - Zachowanie walorów przyrodniczych Wyspy

Cele szczegółowe rozwoju Wyspy

- **Sfera przestrzenna:**
 - Ujednolicenie koncepcji architektonicznej w sposób wykluczający „bałagan urbanistyczny”
 - Wykonanie infrastruktury pasa nadmorskiego w celu zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa osób wypoczywających
 - Realizacja ciągu pieszego wzdłuż Wisły
 - Budowa infrastruktury drogowej i parkingowej, tras rowerowych i pieszych

- **Sfera środowiskowa:**

- Rozbudowanie systemu ścieżek rowerowych, ciągów pieszych, dostępności wypożyczalni rowerów, stacji ładowania akumulatorów;
- W sezonie turystycznym zwiększona ilość dostępnych pojemników do segregacji śmieci, publicznej toalet typu TOI – TOI, utrzymanie czystości brzegów Wisły, lasów;
- Stworzenie atrakcyjnych tablic komunikacyjnych / kierunkowych, tablic informacyjnych ścieżek rowerowych, dostępnych na całej Wyspie, udostępnienie stojaków na rowery w centralnych miejscach

- Budowa infrastruktury dostosowanej do masowych imprez i oferty kulturalnej (muszla koncertowa, scena)
- Przywrócenie funkcjonowania polderu 31 w celu uniknięcia podtopień
- Rozwój przestrzeni „mini ryneczku” jako elementu integracji społeczności lokalnej i przyjaznej dla turystów

- **Sfera gospodarcza:**

- Stworzenie mikrocentrów usług w obrębie osiedli Górki Wschodnie, Sobieszewo, Świbno, Przegalina
- Uporządkowanie i rozwój turystyki wodnej i rybołówstwa
- Poprawa dostępności do rezerwatów połączona z ochroną walorów przyrodniczych
- Udostępnienie przy dojazdach do głównych kąpielisk strzeżonych przestrzeni na rozwój usług i miejsca parkingowe
- Organizacja dużych imprez plenerowych
- Ściągnięcie kapitału umożliwiającego finansowanie założonych celów

- **Sfera społeczna:**

- Zwiększenie świadomości mieszkańców na potrzeby rozwoju turystyki na Wyspie
- Zwiększenie ilości przedsięwzięć integrujących mieszkańców
- Poprawa sposobu przepływu informacji dla mieszkańców
- Zwiększenie nacisku na społeczność szkolną w zakresie promocji dziedzictwa kulturowego Wyspy
- Organizacja różnorodnych przedsięwzięć zwiększających aktywność mieszkańców w działaniach społecznych
- Podniesienie estetyki i czystości na Wyspie (likwidacja brzydkich i brudnych reklam, poprawa obejść gospodarczych)

- Prowadzenie zajęć terenowych z przyrodnikami, ornitologami, edukowanie mieszkańców, przedsiębiorców turystyki (prelekcje, spotkania)
- Stworzenie systemu monitoringu na Wyspie, badania czystości wód (woda, powietrze) filtry na kominach (hotele)
- Prowadzenie statystyk obiektów turystycznych i jej aktualizacja
- Udział w konsultacjach planu zagospodarowania przestrzennego
- Ochrona wydm, rezerwatów, grobli
- Promocja walorów turystycznych Wyspy

Priorytety w realizacji projektów i przedsięwzięć

- Mikrocentra (w tym – mikrorynki): Sobieszewo, Świbno, Górki Wschodnie
- Realizacja przejść pieszych na plaże wraz z ich udostępnieniem (Sobieszewo, Orlinki)
- Rozbudowa systemu ścieżek rowerowych i pieszych w obszarze Wyspy
- Program odwodnienia wyspy (zabezpieczenie przeciwpowodziowe i drenaże)
- Realizacja marin (Martwa Wisła, Przekop Wisły)
- Rozwój i promocja infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej Wyspy
- Kompleksowy system monitoringu i ochrony przyrody

- **Uporządkowanie zieleni, odtworzenie Parku Zdrojowego**
- **Realizacja infrastruktury na potrzeby imprez plenerowych**
- **Program inicjatyw lokalnych – obejmujący realizacje cyklicznych imprez integrujących społecznością lokalną**
- **Rozwój Domu Kultury „Wyspa Skarbów”**
- **Polityka reklamowa (dot. reklamy w przestrzeni Wyspy)**
- **Aktywizacja wszystkich interesariuszy w odniesieniu do tworzenia atrakcyjnej oferty na Wyspie**
- **Program edukacji ekologicznej mieszkańców i turystów**

Pozostałe projekty i przedsięwzięcia

- Kontrola i monitoring ruchu turystycznego
- Program współpracy pomiędzy wszystkimi interesariuszami rozwoju Wyspy
- Rewitalizacja Przegaliny
- Realizacja przestrzeni publicznej „rynku”
- Edukacja nauczycieli w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wyspy
- Dom Sąsiedzki Świbno
- Infrastruktura ratownictwa wodnego

Podsumowanie warsztatów

- **Zakończyliśmy prace nad określeniem zasad przekształceń Wyspy Sobieszewskiej**
- **Określiliśmy – w sposób warsztatowy – uwarunkowania, wizję oraz cele przekształceń / rozwoju Wyspy**
- **Wypracowaliśmy listę proponowanych do realizacji projektów i przedsięwzięć**

